



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 16 maj 2016
Nr. ref.: RK938/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. K103/16

Parashtrues

Remzie Duga

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 226/2015, të 14 shtatorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga znj. Remzie Duga nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës), të cilën e përfaqëson z. Naim Haliti, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 226/2015, të 14 shtatorit 2015, me të cilin ishte refuzuar si i pabazuar revizioni i parashtrueses kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 1176/2013, të 30 marsit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jetë shkelur neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 5 janar 2016, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 12 shkurt 2015, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Cukalović (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 29 shkurt 2016, Gjykata njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
8. Më 13 prill 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi njëzëri Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 8 janar 2001, parashtruesja e kërkesës ka themeluar marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar në Ministrinë e Punëve të Brendshme (në tekstin e mëtejme: MPB).
10. Më 30 korrik 2007, parashtruesja dorëzoi kërkesë në MPB për lejimin e pushimit pa pagesë.
11. Parashtruesja e kërkesës thotë se ajo nuk e ka pritur përgjigjen e MPB-së lidhur me kërkesën për lejimin e pushimit pa pagesë, por u largua nga Kosova për të shkuar në Zvicër për trajtim mjekësor dhe nuk u paraqit në vendin e saj të punës.

12. Më 14 dhjetor 2007, pas hetimeve të ndërmarra, MPB-ja (Vendimi ref. 10070/D), ia ndërpreu marrëdhënien e punës parashtrueses, për shkak të *“shkeljes së parimit P-1.16, IV-C, D, që ka të bëjë me paraqitjen në detyrë dhe mungesa nga detyra, shkelje të parimit P/3.20 III-A, IV, D, G, që ka të bëjë me kërkesat për pushim, shkelje të parimit P.1.30 aneks H, mungesa e pa autorizuar nga puna mbi 15 ditë dhe shkelje të parimit P-4.16, III, E, që ka të bëjë me standardet profesionale të Shërbimit Policor të Kosovës”*.
13. Në vitin 2010, parashtruesja u kthye në Kosovë dhe parashtrroi kërkesë për ripunësim në MPB. Kërkesa e saj u refuzua sipas nenit 65.3 të Ligjit për Polici.
14. Më 20 korrik 2011, parashtruesja e kërkesës parashtrroi padi në Gjykatën Komunale në Prishtinë kundër MPB-së, duke kërkuar kthimin në vendin e mëparshëm të punës, si dhe pagesën e të gjitha pagave mujore prej momentit kur është larguar nga puna.
15. Më 11 shtator 2012, Gjykata Komunale (Aktgjykimi C. nr. 1676/11) refuzoi kërkesëpadinë e parashtrueses, duke arsyetuar se vendimi i Shërbimit Policor i Kosovës mbi ndërprerjen e marrëdhënies së punës është *“i drejtë dhe i ligjshëm”*.
16. Parashtruesja e kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës, për shkak të *“shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale”*.
17. Më 30 mars 2015, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ac. nr. 1176/13) refuzoi ankesën e parashtrueses së kërkesës si të pabazuar dhe vërtetoi aktgjykimin e Gjykatës Komunale.
18. Parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës për shkak të *“shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale”*.
19. Më 14 shtator 2015, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 226/2015) e refuzoi si të pabazuar kërkesën për revizion sepse *“... gjykatat e instancës më të ulët në mënyrë të drejtë kanë zbatuar dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtën materiale”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesja e kërkesës pretendon se me aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës Supreme janë shkelur *“Neni 31, e drejta për një proces të rregullt lidhur me nenin 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut si dhe të drejtës për punë”* si dhe, përveç kësaj *“me aktgjykimet paraprake [të gjykatave të rregullta] janë shkelur dhe e drejta në jo diskriminim si kategori kushtetuese”*.
21. Parashtruesja e kërkesës pretendon se janë shkelur të drejtat e saj, *“sepse gjykatat kanë dhënë një vlerësim kontradiktor dhe me vlerësim të kundërt të gjëndjes faktike dhe aplikimit të së drejtës materiale”*.

22. Parashtruesja e kërkesës, pretendon, se vendimi me të cilin i është ndërprerë marrëdhënia e punës *“asnjëherë nuk i është dorëzuar të njëjtës”* dhe *“nuk ka fakte se e njëjta [parashtruesja e kërkesës] ka nënshkruar”*.
23. Parashtruesja e kërkesës, më tej, pretendon se *“gjykatat e instancave më të ulta nuk kanë vërtetuar drejtë rrethanat gjatë marrjes së këtyre vendimeve”, “faktet që kanë të bëjnë me deklaratat e njerëzve të dhëna nën betim në shërbimin noterial por që nuk janë përfshirë”*.
24. Parashtruesja kërkon nga Gjykata që *“t’i anulojë aktgjykimet e mëparshme gjatë vlerësimit të kushtetutshmërisë dhe rasti t’i kthehet gjykatës kompetente për rishqyrtim dhe rivendosje”*.

Pranueshmëria e kërkesës

25. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesja e kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafit 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar”.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

27. Gjykata i referohet edhe nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

28. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, i cili saktëson:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

29. Gjykata rikujton se parashtruesja pretendon që me aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës Supreme janë shkelur të drejtat e saj për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (i) dhe e drejta për të punuar dhe për të mos u diskriminuar (ii).

(i) E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm

30. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 31 të Kushtetutës, i cili përcakton:

"1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj".

31. Për më tepër, Gjykata merr parasysh nenin 6.1 të KEDNJ-së:

"Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet nga [...] një gjykatë e pavarur dhe e paanshme".

32. Në të vërtetë, Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës për shkak të *"shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale"*.

33. Gjykata rikujton se parashtruesja e kërkesës pretendon se i është shkelur e drejta e saj për gjykim të drejtë dhe të paanshëm *"sepse gjykatat kanë dhënë një vlerësim kontradiktor dhe me vlerësim të kundërt të gjendjes faktike dhe aplikimit të së drejtës materiale"*.

34. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se Gjykata Supreme konsideroi se *"gjykata e shkallës së dytë (...) ka dhënë arsye të mjaftueshme për të gjitha pretendimet e paraqitura në ankesë (...), gjykatat e instancës më të ulët në mënyrë të drejtë kanë zbatuar dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtën materiale kur kanë vlerësuar se kërkesëpadia e paditëses është e pabazuar"*.

35. Gjykata, më tej, vëren se Gjykata Supreme gjeti se parashtruesja e kërkesës *"ka lëshuar vendin pa paralajmërim dhe nuk ka pritur përgjigjen në kërkesë për pushim papagesë"* dhe prandaj, *"i pushon marrëdhënia e punës pa pëlqimin e tij në qoftë se nuk ka ardhur ne pune pa arsye 5 ditë pune të njëpasnjëshme"*, në pajtim me dispozitën e nenit 75, par. 3, të Ligjit mbi të drejtat themelore nga marrëdhënia e punës.

36. Përfundimi i Gjykatës Supreme është në pajtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, e cila vërteton që kontestet për ndërprerjen e shërbimit të nëpunësve publikë që kanë të bëjnë me *"aktivitetet specifike të shërbimit publik për aq sa ky i fundit vepron si depozitar i autoritetit publik, që është*

përgjegjës për mbrojtjen e interesave të përgjithshme të shtetit ose të autoriteteve të tjera publike” përjashtohen prej përmbajtjes së nenit 6.1 të Konventës. “*Një shembull i shprehur qartë i aktiviteteve të tilla parashihet (...) policinë*” (shih rastet: *Pellegrin kundër Francës*, paragrafi 66, Aktgjykim i GJEDNJ-së, i 8 dhjetorit 1999; *Massa kundër Italisë*, paragrafi 26, Aktgjykim i GJEDNJ-së, i 23 qershorit 1993; *Glaserapp dhe Kosiek kundër Gjermanisë*, paragrafi 49, Aktgjykim i GJEDNJ-së, i 28 gushtit 1986).

37. Gjykata konsideron se Gjykata Supreme ka analizuar hollësisht, ka shpjeguar dhe arsyetuar pretendimet e parashtrueses së kërkesës lidhur me shkeljet e procedurës kontestimore dhe zbatimin e gabuar të së drejtës materiale.
38. Në të vërtetë, Gjykata thekson se detyra e Gjykatës është të vlerësojë nëse procedurat përkatëse të gjykatave të rregullta ishin të drejta në tërësinë e tyre, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së provave, ose kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrare (shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituanisë*, paragrafi 16, Vendim i GJEDNJ-së në lidhje me pranueshmërinë e kërkesës, i 30 qershorit 2009; *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, paragrafi 34, Aktgjykim i GJEDNJ-së, i 16 dhjetorit 1992; *Barbera Messeque dhe Jabardo kundër Spanjës*, paragrafi 68, Aktgjykim i GJEDNJ-së, i 6 dhjetorit 1988).
39. Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e të gjeturave faktike ose të ligjit të zbatueshëm, që pretendohet të jenë kryer nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose aplikimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura nga Kushtetuta (kushtetutshmëria). Një parashtrues duhet të paraqesë një pretendim të arsyetuar dhe një argument bindës, kur pretendon se një autoritet publik i ka shkelur të drejtat dhe liritë e saj/tij të mbrojtura me Kushtetutë.
40. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu thekson se roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore dhe, prandaj, nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, paragrafi 65, Aktgjykim GJEDNJ-së, i 16 shtatorit 1996, shih gjithashtu, *mutatis mutandis*, në rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
41. Në të vërtetë, Gjykata konsideron se parashtruesja nuk i ka mbështetur sa duhet pretendimet e saj dhe nuk ka shpjeguar se si dhe pse Aktgjykimi i Gjykatës Supreme në vërtetimin e gjendjes faktike dhe aplikimin e së drejtës materiale përbëjnë shkelje të së drejtës së saj për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Për më tepër, ajo nuk ka arritur të tregojë se procedurat në gjykatat e rregullta, duke përfshirë Gjykatën Supreme, ishin të padrejta apo arbitrare apo që të drejtat dhe liritë e saj janë shkelur.
42. Gjykata rikujton se parashtruesja gjithashtu pretendoi se “*faktet që kanë të bëjnë me deklaratat e njerëzve të dhëna nën betim në shërbimin noterial por që nuk janë përfshirë*” nuk ishin përfshirë në vlerësimin e gjendjes faktike. Megjithatë, Gjykata vëren se këto deklarata janë dhënë në nëntor dhe dhjetor

2015 dhe aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme është i 14 shtatorit 2015. Prandaj, këto deklaratat nuk kanë mundur të shqyrtohen nga Gjykata Supreme pasi ato ishin dhënë pas përfundimit të procedurave dhe nuk mund të merren parasysh as nga Gjykata.

43. Gjykata, më tej, rikujton se në mënyrë që të kthehet në vendin e mëparshëm të punës dhe që t'i merr pagat e kërkuara, parashtruesja parashtrroi padi në Gjykatën Komunale, ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit dhe parashtrroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme. Kërkesa e saj u refuzua si e pabazuar në të gjitha këto shkallë.
44. Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës ka pasur mundësi që ta paraqesë kërkesën dhe pretendimet e saj në gjykatat e rregullta. Faktet dhe ligji i zbatueshëm janë vlerësuar gjerësisht dhe tërësisht në të gjitha vendimet. Për më tepër, parashtruesja në përgjithësi ka pasur qasje në shkallën e parë, të apelit dhe atij të revizionit, ku ajo ka mundur t'i paraqesë argumentet dhe provat në lidhje me kërkesat e saj.
45. Gjykata, më tej, konsideron se parashtruesja nuk pajtohet me përfundimin e Gjykatës Supreme për vërtetimin e fakteve dhe zbatimin e të drejtës materiale. Megjithatë, mospajtimi i thjeshtë i parashtrueses me rezultatin e procedurave të kryera nga gjykatat e rregullta nuk mund të ngrejë vetvetiu një pretendim të argumentueshëm për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së (shih, *mutatis mutandis*, *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, paragrafi 21, Aktgjykim i GJEDNJ-së, i 26 korrikut 2005).

(ii). E drejta e punës dhe për të mos u diskriminuar

46. Më tej, Gjykata rikujton se parashtruesja në Gjykatën Kushtetuese pretendon se me vendimet e gjykatave të rregullta është shkelur e drejta e saj e punës dhe se ajo ishte diskriminuar.
47. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 24 [Barazia para Ligjit], i cili parasheh:
 - “1. Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim.
 2. Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal”.
48. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], i cili përcakton:

- “1. E drejta e punës garantohet.
2. Secili person është i lirë të zgjedhë profesionin dhe vendin e punës”.

49. Gjykata konsideron se parashtruesja nuk i ka mbështetur pretendimet e saj për shkelje të së drejtës së punës dhe për të mos u diskriminuar; ajo vetëm thekson se e drejta e saj për të punuar dhe për të mos u diskriminuar janë shkelur si rezultat i shkeljes së të drejtës për gjykim të drejtë, pa iu referuar ndonjë dispozite kushtetuese.
50. Për më tepër, Gjykata vëren se parashtruesja nuk i ka ngritur këto pretendime në Gjykatën Supreme; ajo i paraqet ato për herë të parë në Gjykatën Kushtetuese.
51. Gjykata thekson se parashtruesja duhej t'i kishte ngritur këto pretendime në gjykatat e rregullta që ato të mund t'i kishin shqyrtuar ato. Për më tepër, Gjykata vëren se pretendimi për shkeljen e të drejtës së punës dhe për të mos u diskriminuar do të ishte pasojë e shkeljes së pretenduar të së drejtës së saj për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
52. Gjykata sapo ka gjetur se pretendimi i parashtrueses për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm është i papranueshëm si i pabazuar në baza kushtetuese.
53. Prandaj, Gjykata konsideron se është e panevojshme për ta shqyrtuar ndarazi, në mënyrë të hollësishme shkeljen e pretenduar të së drejtës së parashtrueses për të punuar dhe për të mos u diskriminuar në bazë të neneve 24 dhe 49 të Kushtetutës.
54. Si përmbledhje, Gjykata konstaton se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe është e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 20 dhe 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 16 prill 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues



Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese



Artë Rama-Hajrizi